

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Inginerie Electrică
1.3 Departamentul	Electrotehnică și Măsurări
1.4 Domeniul de studii	Științe inginerești aplicate
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Inginerie Medicală - Bistrița
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	19

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Metode Numerice				
2.2 Responsabil de curs	Ș.l.dr.ing Levente CZUMBIL, levente.czumbil@ethm.utcluj.ro				
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect	Ș.l.dr.ing Levente CZUMBIL, levente.czumbil@ethm.utcluj.ro				
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	3	2.8 Tipul de evaluare	Examen
2.7 Regimul disciplinei	Categoría formativă				DF
	Opționalitatea				Obligatorie

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar / laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	100	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar / laborator	28
3.7 Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire semănării / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					2
Examinări					3
Alte activități.....					0
3.8 Total ore studiu individual	44				
3.9 Total ore pe semestru	100				
3.10 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 De curriculum	Fizica, Programarea calculatoarelor, Teoria circuitelor electrice, Algebra liniara, Matematici speciale
4.2 De competență	Utilizarea calculatoarelor și pachetelor de programe Microsoft Office

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	On site Bistrița / Online platforma TEAMS
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	On site Bistrița

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de a identifica, formula și de a rezolva probleme de inginerie în abordare sistemică. • Descrierea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale matematicii, fizicii și chimiei, adecvate pentru domeniul ingineriei electrice • Explicarea și interpretarea fenomenelor prezentate la disciplinele din domeniu și de specialitate, utilizând cunoștințele fundamentale de matematica, fizica, chimie • Aplicarea regulilor și metodelor științifice generate pentru rezolvarea problemelor specifice ingineriei electrice • Capacitatea de a aborda, implementa și utiliza aplicații hardware și software în probleme specifice de inginerie electrică • Aprecierea calității, avantajelor și dezavantajelor unor metode și procedee din domeniul ingineriei electrice, precum și a nivelului de documentare științifică a proiectelor și a consistenței programelor folosind metode științifice și tehnici matematice • Capacitatea de a utiliza instrumente dedicate CAD/CAE/CAM pentru proiectare, modelare numerică, optimizare în aplicații de inginerie electrică • Transpunerea unor probleme din ingineria electrica în programe de calculator • Evaluarea rezultatelor obținute în urma utilizării metodelor și a mijloacelor CAD în rezolvarea problemelor din domeniul ingineriei electrice
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Flexibilitate în a aborda și utiliza în practică ultimele tehnologii existente în domeniile de competență asumate • Capacitatea de a lucra în echipe inter și pluri-disciplinare, de a comunica în mod eficient și de a înțelege responsabilitățile profesionale și de etică.

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de competențe în domeniul Metodelor Numerice în sprijinul formării profesionale • Disciplina are ca scop familiarizarea studenților cu metodele numerice clasice cât și cele de dată relativ recentă, utilizate la soluționarea aplicațiilor din domeniul ingineriei electrice/energetice/medicale, corelată cu folosirea unor tehnici de calcul corespunzătoare
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Studenții vor cunoaște mecanismele de aplicare a metodelor numerice în rezolvarea problemelor concrete din ingineria electrică / energetică / medicală asigurând formarea unei logici numerice riguroase și a unui mod de gândire algoritmic. • Se vor prezenta mai multe metode numerice pentru fiecare problemă abordată, evidențiindu-se importanța efectuării analizei complexității algoritmilor, a stabilității lor numerice precum și transpunerea lor pe calculator. • Studenții vor ști să utilizeze tehnicile moderne de implementare a algoritmilor în softuri de calcul numeric • Studenții vor ști să aleagă metoda numerică potrivită fiecărui tip de aplicație

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații		
<p>Curs 1. Utilizarea metodelor numerice în aplicații specifice ingineriei electrice/medicale/energetice. Introducere. Obiectul cursului. Evoluția metodelor numerice și a tehnicii de calcul. Erori în rezolvarea problemelor numerice. Exprimarea erorii. Surse și tipuri de erori. Propagarea erorilor. Calculul valorilor funcțiilor utilizate în ingineria electrică. Calculul valorilor funcțiilor polinomiale. Calculul valorilor unor funcții analitice. Calculul valorilor funcțiilor cu metoda aproximațiilor succesive. Dezvoltări în serie. Bibliografie.</p>	<p>Prezentare Power Point – interactiv expunere-discuții – online Teams Demonstrațiile/explicațiile algoritmilor – pe tablă/tableta Demonstrațiile convergenței/stabilității metodelor – pe tablă/tableta</p>	<p>Desfășurare în regim on-site/online conform orarului IE</p>		
<p>Curs 2. Metode numerice de rezolvare a ecuațiilor algebrice și transcendente. Metoda biseecției. Metoda coardei. Metoda Newton-Raphson. Metoda Bairstow. Aplicații în IE/IM/IEEn. Se vor discuta următoarele aplicații: Rezolvarea circuitelor rezistive neliniare de c.c. Stabilirea traseului optim al LEA. Rezolvarea ecuației de echilibru forța electrică-forța electrodinamică.</p>				
<p>Curs 3+4+5. Metode numerice de soluționare a sistemelor de ecuații Elemente de algebră matricială. Inversarea și factorizarea matricilor. Matrici și grafuri de circuit. Norma unui vector. Norme matriciale Metode directe și iterative de calcul al valorilor proprii. Studiul condiționării și rezolvarea sistemelor de ecuații incorect formulate. Numărul de condiționare. Rezolvarea numerică a sistemelor de ecuații liniare. Metode directe (Metoda lui Gauss, factorizare LU). Metode iterative (Metoda aproximațiilor succesive. Metoda Gauss-Seidel). Rezolvarea sistemelor de ecuații neliniare. Metoda aproximațiilor succesive (Jacobi). Metoda lui Newton. Aplicații în IE/IM/IEEn. Se vor discuta următoarele aplicații: Analiza circuitelor electrice liniare și neliniare în regim staționar, armonic permanent sau tranzitoriu. Analiza stabilității la mici perturbații a sistemelor electrice. Proceduri de abordare a rezolvării circuitelor electrice în c.c și c.a. utilizând metodele matriciale și numărul de condiționare.</p>				
<p>Curs 6+7+8. Metode numerice de aproximare și interpolare. Metoda celor mai mici pătrate. Discuție: Seria Taylor; Seria Fourier – analiza armonica. Interpolare polinomială. Interpolare Lagrange. Interpolare Newton cu diferențe divizate. Funcții spline. Aplicații în IE/IM/IEEn. Se vor discuta următoarele aplicații: Amplasarea tablourilor de distribuție. Prelucrarea curbelor de sarcină prin interpolare. Aproximarea numerică a caracteristicii de mers în gol a unui GS.</p>				
<p>Curs 9+10. Metode numerice de calcul a integralelor Formule de cuadratură de tip Newton-Cotes. Formula trapezelor. Formula trapezelor generalizată. Formula lui Simpson. Formula lui Simpson generalizată. Formule de cuadratură de tip Gauss. Aplicații în IE/IM/IEEn. Se vor discuta următoarele aplicații: Evaluarea supratensiunilor induse datorită trăsnetelor pe LEA. Prelucrarea curbelor de sarcină prin integrare numerică</p>				
<p>Curs 11+12. Metode numerice de calculul al derivatelor. Derivare numerică bazată pe polinoame de interpolare. Interpolare Lagrange. Interpolare Newton. Diferențe divizate - introducerea conceptului MDF. Formule de derivare utilizând dezvoltări în serie Taylor. Aplicații în IE/IM/IEEn. Se vor discuta următoarele aplicații: Determinarea distribuției de sarcină electrică. Calculul intensității câmpurilor electromagnetice. Determinarea potențialelor curbelor de sarcină</p>				
<p>Curs 13. Metode numerice de rezolvare a ecuațiilor diferențiale de ordinul 2 cu condiții inițiale. Metoda dezvoltării în serie Taylor. Metoda lui Euler. Metode de tip Runge-Kutta. Aplicații în IE/IM/IEEn. Se vor discuta următoarele aplicații: Rezolvarea circuite electrice în regim tranzitoriu. Analiza stabilității la mari perturbații a unui GS. Studiul performanțelor dinamice ale unui motor liniar de inducție</p>				
<p>Curs 14. Rezolvarea numerică a ecuațiilor diferențiale de ordin superior și a sistemelor de ecuații diferențiale Metode numerice pentru soluționarea ecuațiilor diferențiale parabolice, hiperbolice și eliptice. Aplicații în IE/IM/IEEn. Se vor discuta următoarele aplicații: Rezolvarea ecuației lui Poisson. Propagarea undelor electromagnetice. Analiza comportării descărcătoarelor de supratensiuni. Analiza stabilității la mari perturbații a unui generator electric racordat la SE. Analiza ecuațiilor lui Maxwell. Analiza ecuației liniilor electrice lungi.</p>				
<p>Bibliografie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. D.D. Micu, A. Ceclan, <i>Metode Numerice. Aplicații în ingineria electrică</i>, Ed. Mediamira, 2007. 2. D. Ioan, ș.a. <i>Metode numerice în ingineria electrică</i>. Ed. Matrix Rom București, 2005. 3. Ș. Kilyeni, <i>Metode numerice. Aplicații în energetică</i>, Ed. Orizonturi Universitare Timișoara, 2006. 4. D.D. Micu, <i>Metode numerice în studiul interferențelor electromagnetice</i>, Ed. Mediamira, 2004 5. E. F. James, <i>An Introduction to Numerical Methods and Analysis</i>, John Wiley & Sons, NY, 2001. 				

6. J.M. Jin, *Theory and computation of electromagnetic fields*, Ed. Wiley, IEEE Press, 2010.
7. G. Lehner, *Electromagnetic Field Theory for Engineers and Physicists*, Ed. Springer, 2009.
8. R. Burden, J.D. Faires, *Numerical Analysis*, Brooks/Cole Publishing Company, 2001.
9. Rus, I. Crăciun, *Modelare matematică*, Ed. Transilvania Press, Cluj-Napoca, 2000.
10. H. Shang-Xu, *Applied Numerical Computation Methods*, Ed. ZJU, MIT – USA, 2011.
11. L.R. Chevalier, B.A. DeVantier, *Numerical Methods for Engineers*, Southern Illinois University, 2012.
12. N.M. Tabatabaie, N. Bizon, *Numerical Methods for Energy Applications*, Ed. Springer, 2021.

8.2 Seminar / laborator / proiect

Metode de predare

Observații

Lab. 1. Prezentarea generală a programului de calcul MathCad Prime. Aplicații introductive în Electrotehnică. (2 ore)

Utilizarea tipurilor de date în ingineria electrică. Implementarea unor algoritmi numerici în MathCad. Paleta de programare și calcul simbolic

Lab. 2+3. Metode numerice de rezolvare a ecuațiilor algebrice și transcendente. (4 ore)

Funcții predefinite utilizate în programul Mathcad pentru rezolvarea numerică a ecuațiilor algebrice și transcendente. Aplicații în IE/IM/IEEn implementate în MathCad utilizând: metoda biseției (înjumătățirii intervalului); metoda lui Newton (tangentei); metoda coardei (secantei); metoda lui Halley. (Se vor discuta următoarele aplicații: Efectul pornirii mașinilor electrice. Stabilirea traseului optim al unei linii electrice.)

Lab. 4+5+6. Metode numerice de rezolvare a sistemelor de ecuații. (6 ore)

Funcții predefinite utilizate în programul Mathcad pentru rezolvarea numerică a sistemelor de ecuații. Operații cu vectori și matrici. Aplicații în IE/IEEn/IM implementate în MathCad utilizând: metoda Gauss, metoda Jacobi. (Se vor discuta următoarele aplicații: Rezolvarea matricială a circuitelor electrice c.c/c.a. Analiza regimului liber a unui circuit electric liniar. Analiza circuitelor liniare în regim permanent.)

Lab. 7+8. Metode numerice de aproximare și interpolare. (4 ore)

Funcții predefinite utilizate în programul Mathcad pentru soluționarea aplicațiilor de aproximare /interpolare. Aplicații în IE/IEEn/IM implementate în Mathcad utilizând: interpolare polinomială pe porțiuni (spline); interpolare de tip Lagrange; interpolare Newton cu diferențe divizate (Se vor discuta următoarele aplicații: Aproximarea analitică a funcțiilor tabelare utilizate în dimensionarea instalațiilor electrice - amplasarea tablourilor de distribuție.)

Lab. 9+10. Metode numerice de calcul a integralelor. (4 ore)

Implementarea în Mathcad a metodelor Trapezelor și a lui Simpson pentru evaluarea integralelor definite a funcțiilor analitice sau/și a funcțiilor date numeric.

Lab. 11. Metode numerice de calculul al derivatelor. (2 ore)

Implementarea în Mathcad a metodelor de derivare numerică a a funcțiilor definite analitic sau/și a funcțiilor date numeric.

Lab. 12+13. Metode numerice de rezolvare a ecuațiilor diferențiale și sistemelor de ecuații diferențiale. (4 ore)

Funcții predefinite utilizate în programul Mathcad pentru rezolvarea numerică a ecuațiilor diferențiale și sistemelor de ecuații diferențiale Aplicații în IE/IM /IEEn implementate în MathCad utilizând: metoda dezvoltării în serie Taylor; metoda lui Euler; metodele Runge-Kutta. (Se vor discuta următoarele aplicații: Analiza numerică a circuitelor electrice în regim tranzitoriu. Rezolvarea ecuațiilor diferențiale asociate unui circuit excitat de un impuls.

Lab. 14. Recapitulare Generală.

Bibliografie

1. B. Maxfield, *Essential Mathcad for Engineering*, Academic Press, 2014.
2. D.D. Micu, A. Ceclan, L. Czumbil, D. Csala, *Metode Numerice. Lucrări practice*, Ed. Mediamira, 2010.
3. M. Sadiku, *Numerical Techniques in Electromagnetics*, CRC Press, 2000
4. A. Gilat, *Outlines, Notes for numerical methods for engineers and scientists*, Ed. Springer 2010.
5. T. Senior, *Mathematical methods in electrical engineering*, Central London Press, 2008.
6. D.D. Micu, A. Czikier, *Aplicații ale metodelor numerice în electrotehnică*, Ed. Casa Cărții de Știință, 2002.
7. D.D. Micu, G.C. Christoforidis, L. Czumbil, *Artificial Intelligence Techniques Applied to Electromagnetic Interference Problems Between Power Lines and Metal Pipelines*, in *Recurrent Neural Networks and Soft Computing*, Ed. InTech, Ch. 12, pp. 253-274, Rijeka, Croatia, 2012.

Desfășurarea lucrărilor de laborator (aplicații practice în programul MathCad) au la baza parteneriatul interactiv cadru didactic-student.

Desfășurare în regim on-site conform orarului IE

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Competențele dobândite vor fi necesare angajaților care își vor desfășura activitatea în domeniul inginerie electrică/energetică/științe inginerești aplicate. Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în cadrul altor facultăți de profil electric atât din Universitatea Tehnică cât și din alte centre universitare din țară și din străinătate. Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei au avut loc întâlniri cu reprezentanți ai companiilor din domeniu. Compatibilitatea curriculară a conținutului disciplinei cu programe de studii similare din universități tehnice din străinătate:
<https://ocw.mit.edu/courses/mathematics/18-330-introduction-to-numerical-analysis-spring-2012/>
<http://www.mcgill.ca/study/2014-2015/courses/ecse-443>

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
Curs	Cunoaștere principii / gândire creativă și critică în aplicarea cunoștințelor Rezolvarea testului cu 3 subiecte din materia de curs.	Probă scrisă susținută în regim on-site sau online.	50%
Seminar/Laborator	Pe baza cunoștințelor practice acumulate	Probă practică – Rezolvarea unor probleme în programul Mathcad.	50%
10.4 Standard minim de performanță: rezolvarea fiecărui subiect de nota 5			

Data completării	Titular de curs	Titular de seminar / laborator / proiect
Septembrie 2021	Ș.l.dr.ing Levente Czumbil	Ș.l.dr.ing Levente Czumbil
.....

Data avizării în Departament
Septembrie 2021

Director Departament
Prof.dr.ing. Călin Munteanu

Data avizării în Departament
Septembrie 2021

Decan
Conf.dr.ing Andrei Cziker